

הַלְבוֹת קָרְבֵּן פֶּסַח פָּרֶק ט

א. כָּל אוֹכֵל מִן הַפֶּסַח אֵינוֹ אוֹכֵל אֶלָּא בַחֲבוּרָה אַחַת, וְאֵין מוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ מִן הַחֲבוּרָה שְׂיֹאכֵל בָּהּ. וְהַמוֹצִיא מִמֶּנּוּ כְּזִית בָּשָׂר מִחֲבוּרָה לַחֲבוּרָה בְּלִילֵי חֲמֹשֶׁה עָשָׂר לִזְקָה, שְׁנֵאמַר "לֹא-תוֹצִיא מִן-הַבֵּית מִן-הַבָּשָׂר חוּצָה" (שמות יב, מו): וְהוּא שִׁנְיָתוֹ בַּחוּץ שֶׁהוּצָאָה כְּתוּבָה בּוֹ, כְּשֶׁבֶת; לְפִיכָּךְ צָרִיךְ עֲקִירָה וְהִנָּחָה, כְּהוּצַאת שֶׁבֶת. וְאֵין מוֹצִיא אַחֵר מוֹצִיא בַּפֶּסַח שְׁפִיזוֹן שֶׁהוּצִיאוֹ הָרָאוֹשׁוֹן, נִפְסֵל.

ב. מִן הָאֲגָף וּלְפָנָיו, כָּל־פָּנָיו; וּמִן הָאֲגָף וְלַחוּץ, כָּל־חוּץ; וְהָאֲגָף עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא עָבִי הַפֶּתַח כָּל־חוּץ. הַחֲלוֹנוֹת וְעָבִי הַכּוֹתָלִים, כָּל־פָּנָיו; הַגָּגִים וְהָעֲלִיּוֹת, אֵינָן בְּכֻלָּל הַבֵּית.

ג. בָּשָׂר הַפֶּסַח שְׂיֹצֵא חוּץ לַחֲבוּרָתוֹ, בֵּין בְּזֵדוֹן בֵּין בְּשִׁגְגָה נֶאֱסָר בְּאֲכִילָה; וְהָרִי הוּא כְּבָשָׂר קָדָשִׁי קָדָשִׁים שְׂיֹצֵא חוּץ לְעִזָּרָה, אוֹ בָּשָׂר קָדָשִׁים קָלִים שְׂיֹצֵא חוּץ לַחֲוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהִכֵּל טְרֵפָה, וְלוֹקִין עַל אֲכִילָתוֹ כִּמוֹ שֶׁבֶּאֱרָנוּ בַּמַּעֲשֵׂה הַקָּרְבָּנוֹת.

ד. אֲבֵר שְׂיֹצֵא מִקְצָתוֹ חוּתָּךְ הַבָּשָׂר וְיִוָּרֵד עַד שֶׁהוּא מִגִּיעַ לְעֶצֶם, וְקוּלָּף אֶת הַבָּשָׂר: כָּל שֶׁבְּפָנָיו יֹאכֵל, וְכָל שֶׁבַּחוּץ יִשְׂרָף. וְכִשֶּׁהוּא מִגִּיעַ לְעֶצֶם, חוּתָּךְ בַּקּוֹפִיס, אִם הִיא שְׂאֵר קָדָשִׁים; וְאִם הִיא פֶּסַח שְׂאֵסוֹר לְשֹׁבֵר בּוֹ עֶצֶם, קוּלָּף עַד הַפָּרֶק, וּמִפָּרֶק הָאֲבֵר שְׂיֹצֵא מִקְצָתוֹ מִן הַפָּרֶק, וּמִשְׁלִיכּוֹ לַחוּץ.

ה. שְׁתֵּי חֲבוּרוֹת שֶׁהָיוּ אוֹכְלוֹת בַּבֵּית אֶחָד צָרִיכָה כָּל חֲבוּרָה מֵהֵן לְעֲשׂוֹת לָהּ הֶקֶף, שְׁנֵאמַר "מִן-הַבָּשָׂר חוּצָה" (שמות יב, מו): מִפִּי הַשְּׂמוּעָה לְמַדּוֹ, שֶׁצָּרִיךְ לִתֵּן לוֹ חוּצָה לְמָקוֹם אֲכִילָתוֹ. וְאֵלּוֹ הוֹפְכִין אֶת פְּנִיָּהֶן הַלֵּךְ וְאוֹכְלִין, וְאֵלּוֹ הוֹפְכִין אֶת פְּנִיָּהֶן הַלֵּךְ וְאוֹכְלִין כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיוּ מְעַרְבְּבִין.

ו. הָיוּ הַמִּים שְׂמוּזָגִין בּוֹ יַיִם בְּאֲמֻצֵּעַ הַבֵּית, בֵּין שְׁתֵּי הַחֲבוּרוֹת כְּשֶׁהִשְׁמֵשׁ עוֹמֵד לְמִזְג, קוֹפֵץ אֶת פִּיו וּמַחֲזִיר אֶת פָּנָיו, עַד שֶׁמִּגִּיעַ אֶצֶל חֲבוּרָתוֹ, וְאַחֵר כִּךָּ אוֹכֵל מֵה שֶׁבִּפְּיוֹ: שְׂאֵסוֹר לְאֹכֵל בְּשְׁתֵּי חֲבוּרוֹת. וּמִתֵּר לְכַלֵּה לְהַחֲזִיר פָּנָיו מִבְּנֵי חֲבוּרָתָהּ, וְאוֹכֵלֶת מִפָּנָיו שֶׁהִיא בּוֹשָׂה לְאֹכֵל בְּפָנֶיהָ.

ז. שְׁתֵּי חֲבוּרוֹת שֶׁנִּפְרָצָה מִחֻצָּה מִבִּינָהֶן, אֵינָן אוֹכְלִין; וְכֵן אִם הָיְתָה חֲבוּרָה אַחַת, וְנִעֲשִׂית מִחֻצָּה בִּינָהֶן אֵינָן אוֹכְלִין, עַד שֶׁתִּסְתַּלֵּק: שְׂאֵין הַפֶּסַח נֶאֱכָל בְּשְׁתֵּי חֲבוּרוֹת, וְאֵין נִעְקָרִין מִחֲבוּרָה לַחֲבוּרָה.

ח. בְּנֵי חֲבוּרָה שֶׁנִּכְנְסוּ שְׁלוּשָׁה מֵהֵן אוֹ יֵתֵר לְאֹכֵל פֶּסַחֵן, וְלֹא בָּאוּ שְׂאֵר בְּנֵי חֲבוּרָה אִם נִכְנְסוּ בְּשַׁעַר שְׁדָּרָךְ בְּנֵי אָדָם לְאֹכֵל הַפֶּסַחִים, וְחָזַר הַמַּעֲוֵרֵר לְכָלֵן עַל הַשְּׂאֵר וְלֹא בָּאוּ הָרִי אֵלָיו שֶׁנִּכְנְסוּ אוֹכְלִין עַד שֶׁיִּשְׁבְּעוּ, וְאֵין מִמְתִּינִים לְשְׂאֵר. וְאִפְּלוּ בָּאוּ הַמֵּתְאַחֲרִין אַחֵר כִּךָּ, וּמִצְאוּ אֵלָיו הַשְּׁלוּשָׁה שֶׁאֲכָלוּ הִכֵּל אֵינָן מְשַׁלְּמִין לָהֶן דְּמֵי חֵלְקָם; אֲבָל אִם נִכְנְסוּ שְׁנַיִם בְּלִבָּד, הָרִי אֵלָיו מִמְתִּינִים.

ט. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשַׁעַת פְּנִיסָתָן לְאֹכֵל. אֲבָל בַּעַת שֶׁנִּפְטָרִין, אֵין אָדָם צָרִיךְ לְהִמָּתֵן לַחֲבֵרוֹ; אִפְּלוּ גַּמֵּר אֶחָד בְּלִבָּד מִלְּאֹכֵל יֵצֵא, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהִמָּתֵן.

י. הַמֵּאֲכִיל כְּזִית מִן הַפֶּסַח, בֵּין מִפֶּסַח רָאוֹשׁוֹן בֵּין מִפֶּסַח שֵׁנִי, לְמַשְׁמַד לְעִבּוּדָה זָרָה, אוֹ לִגֵּר תּוֹשֵׁב אוֹ שְׂכִיר הָרִי זֶה עוֹבֵר בְּלֹא

תַּעֲשֶׂה; וְאֵינּוּ לֹקֶה, אֲבָל מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מִרְדּוֹת. ו"בֶּן-נֹכַר" (שמות יב, מג) הָאָמּוֹר בַּתּוֹרָה, זֶה הָעוֹבֵד אֶל נֹכַר; וְאֵין מֵאֲכִילִין מִמֶּנּוּ לְגוֹי, אֲפֹלוּ גֵר תּוֹשֵׁב אוֹ שְׂכִיר שֶׁנֶּאֱמַר "תּוֹשֵׁב וְשְׂכִיר, לֹא-יֹאכַל בּוֹ" (שמות יב, מה).

יא. עָרַל שֶׁאֵכַל כֹּזֵית מִבֶּשֶׂר הַפֶּסַח לֹקֶה, שֶׁנֶּאֱמַר "כָּל-עָרַל, לֹא-יֹאכַל בּוֹ" (שמות יב, מח): ו"בוֹ" הוּא, שֶׁאֵינּוּ אוֹכֵל; אֲבָל אוֹכֵל הוּא מִצָּה וּמִרֹר. וְכֵן מִתֵּר לְהֵאֲכִיל מִצָּה וּמִרֹר לְגֵר תּוֹשֵׁב, וְלִשְׂכִיר.

יב. כָּשֶׁם שֶׁמִּילַת בָּנָיו וְעַבְדָּיו מְעַכְּבֵת אוֹתוֹ מִלְשַׁחַט הַפֶּסַח כֹּךְ מְעַכְּבֵת אוֹתוֹ מִלֶּאֱכֹל, שֶׁנֶּאֱמַר "וּמִלֶּתָּה אוֹתוֹ, אֲזִי יֹאכַל בּוֹ" (שמות יב, מד). פִּיֻּצֵּד: קָנָה עֶבֶד אַחֵר שֶׁנִּשְׁחַט הַפֶּסַח, אוֹ שֶׁהָיָה לוֹ בֶּן שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנּוֹ לְהַמּוֹל אֲלָא אַחֵר שֶׁחִיטָּת הַפֶּסַח הָיָה זֶה אָסוּר לֶאֱכֹל, עַד שִׁימוּל אוֹתָן.

יג. וְכִיֻּצֵּד יִהְיֶה הַבֶּן רֹאוי לְמִילָה אַחֵר שֶׁחִיטָּת הַפֶּסַח, וְלֹא יִהְיֶה רֹאוי קֹדֶם שֶׁחִיטָּה כְּגוֹן שֶׁחֲלָצְתּוּ חֲמָה שְׁצָרִיךְ שְׁבַעַת יָמִים מֵעַת לְעַת מִיּוֹם הַבְּרִיאָתוֹ, וְכְגוֹן שֶׁכָּאֲבָה עֵינּוּ וְנִרְפְּאָת אַחֵר שֶׁחִיטָּה, אוֹ שֶׁהָיָה טְמֵטוֹם וְנִקְרַע אַחֵר שֶׁחִיטָּת הַפֶּסַח וְנִמְצָא זָכָר.